

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Plettz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21 szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor.

Félévre — — — — 12 „

Negyedévre — — — — 6 „

Egy óra — — — — 2 „

— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1900.

XXIX. évfolyam. 268. szám.

Csütörtök november 22.

A közigazgatás államosítása.

Nagybecskerek, november 22.

I.

(M—d.) Immár közel áll a küszöbön a közigazgatás reformjának megoldása, mint a kormány által maga elébe tűzött feladatok egyike Valóban elérkezett az ideje annak, hogy ez a nagyfontosságú kérdés végre-valahára dülőre jusson és úgy a nagyközönség, mint maguk a törvényhatóságok kiragadtassanak abból a kínos bizonytalanságból, a melyben jelenleg vannak.

Alig lehet valaki, a ki a közigazgatás reformjának szükségességét és továbbra már el nem odázható voltát vitatni mer é, mert az alap, melyre közigazgatási szervezetünk eddig építve volt, a megváltozott viszonyok következtében egészen átalakult. A törvényhatóságoknak hivatása lényegében megváltozott, mert többé már nem kell a vármegyének és városoknak Arguszemekkel őrködni az alkotmányok csorbítását leendő fenntartása felett, többé már nem kell idejük java részét országos politikával tölteniök.

A miniszteri felelősség és a parlamentarizmus elvének életbeléptetése a törvényhatóságok szerepét az országos politikát érdeklő kérdésekben egészen háttérbe szorította, ellenőrzői szerepét pedig nagy részben átvette a sajtó, mely minden kínóvá daczára e kötelességét lelkiismeretes pontossággal teljesíti. De megváltoztak az igények is, melyeket az ország a mai közigazgatástól vár. A törvényhatóságok zöld asztala mellett elhangzó és országos politikával foglalkozó nagyhangú beszédek már-már egészen elvesztik hatásukat, mert a nagyközönség nem ezt, hanem az általános haladást és előmozdítását várja a közigazgatástól.

A körülmények és viszonyok ilyenén átalakulása mondta ki mai közigazgatási szervezetünkre a halálos ítéletet. Most tehát csak az a kérdés, hogy minő irányban és minő terjedelemben vitessék kereszt-

tül a közigazgatás reformja? E kérdés beható előtanulmányozást és annak keresztülvitele időt igényel. Nem ugorhatunk át a mai rendszerből az állami közigazgatás keretébe oly készen, mint a mily felfegyverkezve ugrott ki Minerva Jupiter fejéből.

Nagy kérdések várnak e reformnál megoldásra. Eltekintve a közigazgatási tisztviselők kinevezésének vagy választásának kérdéséről, mindjárt előtérbe nyomul az, hogy az önkormányzati elv minő módon volna a legcélszerűbb és a fenforgó viszonyok tekintetbe vételével a leghelyesebben összeegyeztethető az állami közigazgatás elvével. Elvi kérdés ez, melyhez a napi politikának semmi köze sincs.

Tapasztalhatjuk is, hogy az önkormányzati rendszernek éppen úgy vannak a maga hívei a kormánypárt és az ellenzéki pártok sorai között, mint az állami közigazgatás rendszerének. Bármily elvnek is legyen követője azonban valaki, ha elfogulatlanul akar ítéletet mondani mostani közigazgatási rendszerünk felett, lehetetlen, hogy el ne ítélje azt.

Hiszen mostani közigazgatási rendszerünk olyan se hus, se hal féle, amely csak átmeneti időszakban tarthatta fenn magát.

És ezt a szolgálatot meg is tette, de nincs annak helye most, a mikor benső erősödésünknek egyik nélkülözhetetlen feltételét képezi az, hogy az eddigi laza és széthúzó közigazgatási szervezet helyét egy erősebb és összetartóbb szervezet foglalja el; most, a mikor a közvélemény megérett már arra, hogy a jó közigazgatás alapfeltételei nem találhatók fel a mai rendszerben.

Innen van az, hogy a mai közigazgatási szervezetnek napról napra gyérülnek hívei s a modern jogállam követelményei még oly egyéneket is meghódítottak az állami közigazgatás elvének, a kik rövid idővel ezelőtt még hallani sem akartak arról. De az idő és a korszellem

legyőzték bennök is az ősi történelmi alapon fejlődött intézmények iránt érzett kegyeletes tiszteletet, mert azok nem voltak teljes összhangban a felelős kormányzat és parlamentarizmus elveivel és sok tekintetben nem tudott megfelelni a modern jogállamhoz fűzött követelményeknek és eleget tenni a jogos igényeknek.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken délután 5¹/₂ óráig; ugyanazon napokon este 6-tól 8-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7¹/₂ óráig nyitva marad. — Október 3-tól minden szerdán zónanap fél órákkal délig urak, délután hölgyek részére.

November 30. Műkedvelői előadás a színházban.

December 1. Vörösmarty-ünnepély a kaszinóban.

— Délvidéki főrendeiink közül a főrendiház keddi ülésében a naplóbiráói bizottság tagjaivá megválasztották: Baich Iván bárót, Dess e wffy Sándor püspököt, dr. Gáll Józsefet, gr. Karátsonyi Aladárt, Sváb Károlyt és gr. Zselénszki Róbertet.

— Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Adorján Marcellné torontálalmási és Kucskák György cácsai állami elemi iskolai tanítót, illetve tanítónőt, jelen minőségükben, kölcsönösen áthelyezte.

— Az egészségügyi bizottságból. A városi közegészségügyi bizottság tegnap délután fél 4-kor tartotta ülését Menczer Lipót elnökelete alatt, melyen részt vettek Baaden Károly, Balácsi József, dr. Fialowski Béla, Jesszenszky Nándor, dr. Klein Mór, Popovics Bogdán, dr. Weiserschan József, dr. Menczer Izidor, Reitter Oszkár és Rehák Béla. A városi főorvos jelentése az augusztus, szeptember és október havi egészségügyi viszonyokról tudomásul szolgál. Hasonlóképpen tudomásul vették a főorvos ama bejelentését, hogy a kanyaró a 7 éven aluli gyermekek közt járványszerűen fellépett, de oly enyhe jelleggel, hogy remélhetőleg rövid idő alatt véget ér. Az utcák intenzívebb tisztogatása tárgyában a várositanács megkerestetik azzal a javaslattal, hogy a közegészségügyi kihágásokból befolyó bírságpenzeket is az utcák tisztogatására fordítsa.

A „TORONTÁL” tárcája.

Sárgulnak már . . .

Sárgulnak már a falombok,
Ősz jön egyre közelebb,
Egyre több a csalódásom
És reményem kevesebb

Tegnapelőtt, avagy tegnap,
Milyen szép volt a világ:
Csupa élet, csupa öröm,
Csupa tavasz és virág.

S hirtelenül, nesztelenül,
Száguldozva jött a nyár:
Tavaszomnak vége, vége,
Nem jön vissza soha már.

S a szép napok elmúlásán
Fájt a szívem, fájt nagyon.
Hogy ne fájna, ha örökre
Bucszuk a tavaszom.

A nyarat is elviselném,
Nyárban élni baj se tán,
De mi támad, de mi é ed
Minden nyárnak alkonyán?

Zöld falombok sárgák lesznek,
Ősz jön egyre közelebb,
Több lesz folyton a csalódás
És a remény kevesebb.

Czarina Szilárd.

Böske nénje.

Mult évben Gubócon nyaraltam. Ismerőseim ugyan úgy értesültek, hogy Abbaziában üdülök s akkoriban az abbaziai fürdővendégek névsorában is szerepelttem. Ez azonban csak szemfényvesztés volt, amolyan ártatlan fogás, mert csak nem mondhatom, — mikor a mai világban mindenki drága fürdőkben szórakozik — hogy én a gubóci homokbuckák közt nyaralok.

Hígyjék el, kérem, nincs unalmasabb valami, mint az a komisz falu. Alig vártam, hogy vége legyen a fürdőzéseimnek. Napokon keresztül máriást játszottam a patikárussal, egyik nap nála voltam, másik nap ő jött át hozzám.

Gyönyörű, virágillatos reggel volt — így szeretném kezdeni, de a történelmi hűség kedvéért be kell vallanom, hogy szakadt az eső. Hát ezen a mérsékelt illatos reggelen említett kártya kompanistámhoz indultam. Az utca egyetlen trotoárját (egy keskeny pallót) egyik féleleletes ház előtt teljesen bekebelezte a víz s amerre csak elláttam, végtelen sártenger terült el.

Tanács nélkül állottam meg. A következő percben egy bájos leányt pillantottam meg az ablakon kihajolva. Piros babos kendője incselkedően lobogott felém s kék szeme és fitos orrocskája olyan zavarba hozott, hogy a következő percben egy ügyetlen lépés folytán a sártenger közepében lubickoltam.

Ki lehet ez a szép leány?!

Mánap — gyönyörűen sütött a nap —

ugyanabban az időben a megjelölt ház előtt voltam. Visszakapta a fejét, a mint megpillantott, hogy a következő percben megint kitekintsen. Megemeltém a kalapomat. Mosolyogva bólintott.

Milyen bájos kis falu mégis ez a Gubóci Böskeknek hívták, Dombi Böskeknek, a tűzoltó főparancsnok unokahuga volt.

Ezentúl gyakran sétáltam el az ablakuk alatt. Harmadnap levelet kötöttem egy köre s bedobtam az ablakon. Színházban láttam, hogy így tettek valamikor régen dicső elődeim is a — troubadourok.

Mánap, a mint elhaladtam az ablak alatt, egy levél hullott lábaim elé. A válasz . . .!

»Csacsi! Hisz én is szeretem magát. De vigyázzon, nehogy a bácsi észrevegye, mert szörnyen haragudnék. A csókjait visszaküldöm«.

Ezentúl mindennap érintkeztem, levél útján. S olyan poétikusan szép volt a mi üzenetváltásunk.

Egyszer csaknem baj történt. A ház előtt mentem el s gyönyörűen szórtam a csókokat az ablak felé.

A vér meghűlt ereimben, — a függöny mögött hervadt arcnak örvendő éltes asszonyság állott.

Bájosan mosolygott vissza.

Harmadnap remegve gondoltam arra, hogy hátha ismét az éltes asszonysággal találkozom. Böske állt az ablakban. Hirtelen ledobott egy összegyűrt papírost:

Végül a Torontálvármegye törvényhatósága által a belügyminiszterhez jóváhagyás végett felterjesztett orvosi díjazást olvasták föl, amit szintén tudomásul vettek.

— **Temetés.** Ma délután 3 órakor nagy részvét mellett temették el a Hunyadi-utcai halottasházból Zimmerer Antal polgártársunk nejét. A gyászszertartáson, melyet Szabó Ferenc apátplébános fényes segédlettel végzett, az elhunyt családján és rokonain kívül számos barát és jó ismerős jelent meg, akik mély megilletődéssel kísérték ki a megboldogultat a róm. kath. sírkertbe. Az elhunytól a család a következő gyászjelentést adta ki:

Mély fájdalomtól megtört szívvel jelentjük a hön szeretett felejtethetelen hitves, anya, leány, nővér és sógornő Zimmerer Mária, szül. Illievich, 1900. évi november hó 21-én d. e. 11 órakor, életének 60-ik évében, hosszú szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei csütörtökön f. hó 22-én d. u. 3 órakor fognak a gyászszertartás (Hunyadi-utca 515. sz., bejárat Gimnázium-utca) a róm. kath. szertartás szerint a családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise áldozat e hó 23-án d. e. 10 órakor fog a helybeli róm. kath. templomban a Mindenhatóknak bemutatni. Nagybecskerek, 1900. évi november hó 21-én Béke hamvaira! Zimmerer Antal férje, Zimmerer Mária, Zimmerer Viktor gyermekei. Özv. Illievich Teréz szül. Frombach anyja. Illievich Tamás, Illievich Gyula testvérei. Zimmerer Hugó, Helmbold Károly sógorai. Illievich Genovéva szül. Gittler, Zimmerer Laura szül. Nack, Helmbold Mária szül. Barton sógornői.

— **A főgimnáziumi bizottság** tegnap d. u. 4 órakor tartotta ülését dr. Grandjean József polgármester elnökletével, amelyen jelen voltak: Steinitzer Géza, Weisz Izidor, dr. Brájjer Lajos, Balázi József, Franz J. L., dr. Klein Mór, Rehák Béla, Menczer Lipót, dr. Mangold Samu, Harczler József és Hausladen Mátyás. A Torontáli Athletikai klub ama kérését, hogy a gimnáziumi tornacsarnokot naponta esti 6—8-ig tagjai számára igénybevehesse, tekintettel a cél nemességére, a bizottság teljesítendőnek tartja és pedig minden díjfizetés mellőzésével; azonban a következők figyelembevételével: a rendházon a tagoknak átjárni nem szabad; az átengedett helyiségben párosviaskodásokat rendezni szintén nem szabad; a tornacsarnok szerelvényeiért, amelyeket a tagoknak használniok nem szabad, anyagi felelősséggel tartozik a klub, végül a fűtést s világítást illetőleg a városi tanácsossal, a tisztogatást illetőleg a főgimnázium igazgatójával lépjen a klub érintkezésbe. Ezután több nyugdíj és fizetési ügyet intéztek el.

— **Az őszi országos vásár** ma vette kezdetét marha és disznó felhajtással. A mérsékelt felhajtás és még mérsékelt keresletnél fogva olcsó árak dominálnak.

* Vigyázzon! A néni azt hiszi, az ő kedvéért sétál az ablak alatt. Vessen rá minél szerelmesebb tekinteteket. Meg kell hagyni tévedésében, mert nagy baj lenne. Ugy legyen! Érti? *

No ez gyönyörű dolog lesz!

Egy ideig nem történt semmi. Idillünket nem zavarta mi sem, csak néha néha tűnt fel az árgus szemű asszonyság a láthatáron, jobban mondva az ablakban. Ilyenkor néhány szerelmeztas pillantást menesztve feléje, igyekeztem mielőbb eltűnni.

Egy alkalommal levelet is dobott le:

„Vigyázzon fiatal ember, ne legyen olyan vakmerő! Ha Bendeguz (így hívták az urát) észreveszi, végünk van!”

* Talán egy hét is elmúlt azóta. Bözsikével mindennap találkoztam — persze csak úgy, az ablakon keresztül.

Vasárnap reggel volt.

Előkerestem egy kavicsot s rákötöttem a levelet. A következő pillanatban beröpült a kő a nyitott ablakon. Sakálszerű üvöltés volt rá a felelet.

Menekültem. A következőket már csak halomlásból tudom. Bözsike beszélt el.

A nagybátyját, a tűzoltó-főparancsnokot találtam orron. Általános felfordulás keletkezett. A bácsi ordított. Először az ablakon akart kiugrani az ismeretlen merénylő után, a következő percben azonban megakadt a szeme a kőhöz erősített levelelen.

A néni az ájuláshoz volt közel.

— **Gazdasági munkások megjutalmazása.** Lélekemelő szép ünnepély színhelye volt f. hó 19-én a nagykikindai városbáza. Mint nagykikindai tudósítónk írja, Rónay Jenő főispán ekkor osztotta ki Klein Ferenc náköfalvai, Kelyin Milankó nagykikindai és Kreuter János nagyteremiei gazdasági munkásoknak a földmívelési kormány által adott pénzbeli jutalmakat és az izléses keretbe foglalt elismerő okleveleket. A zsúfolásig megtelt nagyteremben szép beszéd kíséretében osztott ki a jutalom, mely 100 korona pénzből és egy elismerő oklevélből állott. Az egybegyűlt munkás nép előtt hangsúlyozta a főispán, hogy mi a célja a jutalmazásoknak, elmondta, hogy midőn egyrészt az érdemes családok hűséges szolgálatukért az állam által is elismerésben és jutalmazásban részesülnek, másrészt pedig a fiatalabb nemzedéknek szolgáljon buzdításul, a munka mindig megleli a jutalmát. A főispán beszédjét dr. Bogdán Zsivkó polgármester szerb nyelven tolmácsolta.

— **Halálozás.** Mint őszinte részvéttel értesülünk, ma hajnalban hosszas szenvedés után meghalt Pöltzel Dezső nyug. főgimnáziumi tanár életének 48-ik, boldog házasságának 16-ik évében. Az elhunytban Munkácsy Emil pénzügyi főbíró, a világhírű festőművész bátyja, vejét gyászolja. A család a következő gyászjelentést bocsátotta ki:

Özv. Pöltzel Dezsőné szül. Munkácsy Mariska mint neje, ugy saját, mint édes anyja özv. Pöltzel Jánosné szül. siraki Siráky Berta, apósa Munkácsy Emil, ennek neje szül. Hofmann Juliska, testvérei Pöltzel Gyula, ennek neje szül. Fehér Anna, Pöltzel Béla, ennek neje várkonyi Várkonyi Margit, Pöltzel Géza, nagyanyósa özv. Greskovics Andorné szül. Hegedüs Mária, sógorai Boros Soma, ennek neje szül. Munkácsy Emilia, Munkácsy Sándor, ennek neje szül. Schmitt Etelka, unoka-öccsei Pöltzel Ede és Jenő, unoka-hugai Pöltzel Margit, Mariska és Munkácsy Ilona, legmélyebb fájdalommal tudatják, hogy forrón szeretett férje, illetve fia, veje, testvére, sógora és unoka bátyja Pöltzel Dezső nyug. főgimnáziumi tanár, hosszas szenvedés után, életének 48-ik, boldog házasságának 16-ik évében, f. évi november hó 22-én hajnali 2 órakor jobb létre szenderült. A megboldogult hült tetemei róm. kath. szertartás szerint fognak f. év és hó 23-án d. u. 3 órakor a gyászszertartás (Melencei utca 289. sz.) beszenteltetni és onnan e hó 23-án az estéli vonattal elszállítatni és a löcsei családi sírboltban folyó hó 25-én d. u. 3 órakor örök nyugalomra tételni. Nagybecskerek, 1900. évi november hó 22-én. Aldás és béke hamvaira!

— **Mezőgazdasági kiállítás Temesvárott.** Blaskovics Ferenc országgyűlési képviselő és Kraushaar Károly a délmagyarországi földművelők gazdasági egyesületének nevében dr. Telbisz Károly temesvári polgármesternek tegnap memorandumot nyújtottak át ama nagyobb szabású mezőgazdasági kiállítás ügyében, melyet az egyesület 1901. tavaszán Temesvárott óhajtott rendezni. Az egyesület a várostól a püspök-híd és a Mühle féle kertek közt fekvő terület átengedését, továbbá a kiállítási tárgyaknak a városi illetékek alóli mentesítését kéri. Elsősorban tenyészállat- és borkiállítás terveznek tenyész-

állat- és tenyészbaromfivásárral, valamint a háziipari- és mezőgazdasági gyárkiállításal, továbbá tejlőversenyt. A borkiállításban való részvételre idegen termelőket is meghívnának. A polgármester támogatását ígérte a közhasznú vállalatnak, mely Temesvárra nézve is nagy előnnyel jár.

— **Verklisek alkonya.** A rendőrkapitánynak végre megesett a szive a gyöngébb idegzetű polgárok alkalmi kinjain s a mai nap folyamán szigorú rendeletet adott ki a rend éber óreinek, mely szerint, ha ezental nem idevaló verkliseket csipnek meg az utcán, irgalmatlanul kísérjék be őket a rendőrkapitányságra, ahol rövidesen utilaput kötnek majd a talpukra.

— **Éji látogatás.** Veszkov Sándor karlovai lakos házába, a helyi körülményekkel ismerős éjjeli látogatók hatoltak be a napokban éjnek idején s az ablaktáblák befeszítése után onnét a gazda összes készpénzét, ezüst gombjait és más értékes tárgyait elemelték. Az ismeretlenség homályában rejtőző éji látogatókat erősen nyomozzák.

— **Cukor-szerelmem.** Beodrán azt vallja az emberek többsége, hogy a szerellemnél nincs édesebb falat a világon s nagy baj az, ha valaki a közzellem ellenére a cukrot még édesebbnek találja. Erről tanuskodik az alábbi mulatságos eset, melynek némi tragikus színezetet ad, hogy a csendőrségnek is bele kellett szólnia. — Sztévo parasztleány Beodrán és vadházasságban él Káta lányasszonnyal. A vadházasságoknak morális alapja tudvalevőleg a kölcsönös szerelmem. Idillikus is volt a Sztévo meg a Káta élete, csupa csók és édes szerelmem. De egyszer csak beállított hozzájuk a Mácá sógornő, Káta testvére és attól fogva vége volt mindennek; sűrű, sötét lett az éj fölöttük s a nádfedeleles kis házikó kéményén az ércakaszt csikorgott élesen. Mácá kék harisnyát viselt és szabadelvű nézeteket vallott. Lelke mélyében meg volt győződve, hogy Beodrán az emberek mind tévednek, mert a szerellemnél van még édesebb falat is a világon: a cukor. Azt imádták, végnélkül, rettenetesen és titokban örök hűséget esküdött neki. A házban persze sok ideig nem tudták a viszonyról, mert Mácá óvatoss volt és alattomban kulcsot készítettett, hogy könnyebben hozzáférköshessen szive bálványának — éléskamrájához. De sajnos, a viszony nem maradt sokáig titokban. Káta asszony egy szép napon ijedten vette észre, hogy drága cukorkészlete a nagy szerelmi emésztődéstől félelmetes módon megfogyatkozott. Jelentést tett az urának és egyben azon gyanujának adott kifejezést, hogy a tolvaj nem lehet más, mint a Mácá. Sztévo szörnyű haragra gerjedt és menten vérben forogtak a szemei.

— Ez nem járja! ordította.

— A drága cukor! sóhajtott a Káta.

— Negyvennyolc krajcár a kilója! . . .

Megállj!

— Es annyit megevett! Négy kilót!

— Négy kilót!? Becsukatjuk!

— Igen, becsukatjuk! szölt a Káta és mindjárt kendőt is tett a fejére. A Sztévo a kabátjáért szaladt, majd gyöngéden megfogta a Káta kezét és szerelmesen ránézve mondotta:

— Gyerünk, édes!

— A csendőrokhöz!

A dühöngő férfi felbontotta a levelet S oh én ostoba! — alá volt írva a nevem.

*

Másnap egy generális forma, arany sisakos ur állított be hozzám. Kezeim pazarul fehér keztyük pompáztak.

— Uram! — harsogta a megszbett orosz-lán hangján. — Ön elcsábította kedves nejemet, válasszon: kard vagy pisztoly!

S az egyik fél keztyűt oda vágta az asztalomra, majd szelid hangon tette hozzá:

— Részemről a pisztolyt ajánlanám legmelegebben.

— Azért is a kardot választom, — választam flegmával.

— Feltétlenül a pisztoly mellett kell maradnunk . . . kérem tegye meg a kedvemért! — mondta olvadékony hangon.

— Nem engedek. Nekem kard kell.

— De nem lehet, értsen meg!

— Nem? Miért?

— Mert csak egy kard van . . . a posta mesteré . . . tudja negyvennyolcban nagyon vitéz katona volt, egyszer egymaga megszalasztott egy egész ármádiát . . . S nem találunk hozzá párt az egész faluban.

— Annál jobb! akkor nem verekszem.

A vén sas bosszusan húzta össze szemöldökét.

— Akkor ön gyáva nyul! — jelentette ki.

— Elég uram, — szöltam — elfogadom a pisztolyait.

*

Főállottunk a dohányhodály háta mögött.

Itt fog lefolyni az ördöklő harc. Az orvos, kinek a párbajnál jelen kellett volna lenni, megbetegedett. Nem baj, megjelent helyette a patikus. A hodály tetején foglalt helyet, hogy az ellenes golyóktól mentes legyen.

Elfoglaltuk helyeinket. A patikus a tetőn fogvacogva kezdett számolni:

— Egy . . .

— Tyü, az árgyélusát — mondta rettenetes ellenfelem.

Két nő rohant elő a ház mögül. Böske és a nagynénje volt.

A kis leány átkarolta a nyakamat.

— Nem, nem. Nem engedlek meghalni!

Ónagsága a vén sas fejét kezdte szapulni, szoknyája zsebébe rejtve az öldöklő szerelmet.

— Bácsi, édes bácsi, ne nézzen olyan csunya — kérlette Bözsike — hisz engem szeret . . . nekem irt akkor . . .

Bendeguz ur arca lassankint kiderült.

— Hát te . . . ?

— Hát persze, bácsi . . . No béküljenek ki, mert őt is kell majd szeretni . . . az uramat!

* Boldogan hagytuk el a rettenetes párbaj színhelyét.

Utközben mellénk került a néni. Hallottam, amint hálátelt szívvel sugta a Bözsikének:

— Te drága, önfeláldozó gyermek!

* Bözsike azóta a feleségem.

A kedves nénitől több mint száz mértföldnyire lakunk.

— Pórujárt germanizálók. Nagykikindáról a következő érdekes esetet jelentik: Korn Artur pángermán lapszerkesztő a szomszédos Nákófalva községben megjelent a németek bucsumulatságán és egy brassói szász társaságában beszédet akart intézni a néphez, hogy az őket fenyegető német faji és nemzeti kulturális veszélyekre figyelmeztesse. A hazafias németek lezúgták a tolokodó szónokot és az egyik közülük kijelentette, hogy ők Magyarországon igen jól érzik magukat és nem gravitálnak másfelé; ha Kornéknak itt nem tetszik, menjenek Németországba. A nép éljenzéssel fogadta a tiltakozást. Este még a korcsmába is betolakodtak Korn és társa s német dalokat rendeltek a zenészeknél. A derék németek erre rendezítették a „Rákóczy“-t és Kornékat kikergették a korcsmából.

Színház és irodalom.

Színházi műsor.

Szombat: A viceadmírális.
Vasárnap délután: Ripp van Winkle.
„este: Örök mátkája.

* Az ember tragédiája tegnap harmadszor került színre, még pedig ezuttal bérletfolyamban. A szép számmal megjelent közönség élvezettel nézte végig az előadást s többször hívta ki a szereplőket, akik az ismert módon állották meg helyüket.

* Az osztrák-magyar monarchia írásban és képen című hon és népiismerető vállalatnak közelebb megjelent 358. füzetével Magyarország leírásának VII. kötete indult meg, mely „Délkeleti Magyarország. Erdély és a szomszédos hegyvidékek“ cím alatt a régi Erdély s az ehhez nyugaton és délnyugaton kapcsolódó szomszédos hegyvidékek ismertetésének van szánva, összefoglalva hazánkban egész délkeleti hegyes vidékét. Ez új kötet 1. s. füzete két közleményt foglal magában, melyek közül az első, bevezetéstől általános földrajzi áttekintést nyújt a kötetben tárgyalandó egész országrészről, szerkesztve Ballagi Aladár, Lóczy Lajos, Márki Sándor és más szakírók közreműködésével; a második közlemény az erdélyi részeken előforduló őskori, római és népvándorláskori emlékek ismertetése Téglás Gáborról. Mind a két dolgozatban sok eredeti vizsgálódás és megfigyelés eredményével találkozunk. E két kötettel a nagy vállalat teljes befejezést nyer. A nagy mű a magyar kir. állományomda kiadásában s Révay Testvérek bizományában jelenik meg minden hó 1. én két két ivnyi tartalommal, számos képpel. Egy-egy füzet ára 60 fillér.

* Almanach 1901 re. Az egyszerű, kényelmes házi viseletnek is nagyon illik, ha művészi díszet raknak rá, mely a szemet gyönyörködteti. Ily házi köntös az „Egyetemi Regénytár“, mely eddig több mint kétszázhetven kötetet a hazai és külföldi regényirodalom javából adott a magyar olvasóközönségnek, a dísz pedig a minden esztendőben, november havában megjelenő Almanach. Az a specialitása, hogy a különfélebb irányú magyar szépirodalmat egyesíti egy csinos kötetben. Változik az izlés, új irányok támadnak és elmúlnak, jelszavak jönnek forgalomba, de az Almanachnak keletkezése óta csapán az volt a jelszava: hogy minél érdekesebb és változatosabb legyen a tartalma. Ezt sikerült az idén is megvalósítani, a mi csak következménye annak, hogy a következő írók irtak bele: Ambrus Zoltán, Benedek Elek, Bársony István, Eötvös Károly, Gárdonyi Géza, Herczeg Ferenc, Kóbor Tamás, Lengyel Laura, Lőrinczy György, Malonyay Dezső, Mikszáth Kálmán (előszót is, novellát is), Murai Károly, Pekár Gyula, Szabóné Nógáll Janka, Szikra, Szomaházy István, Tömörkény István és Thury Zoltán. Mindegyiktől van egy-egy színes, tartalomra érdekes a kötetben, mely Singer és Wolfner kiadásában jelent meg. A díszes kiállítású kötet ára 2 korona.

TÖRVÉNYSZÉK

A módosi pária.

Ugy vagyunk velük, hogy rendszeren csak akkor vetünk ügyet rájuk, amikor egy-egy szomorú véletlen folytán a nap hőseivé lesznek. Pedig mindnyájan ismerjük őket, a félművelt „exclus“-ket, az üldözött proletárokat. Lesben meghusodva, alattomosan és elkeseredve mindenütt ott találhatók, ahol az élet zajos mozgalmassága egy kis észrevétlen zugot meghagyott, mely felé nem fordul a közügyelem, ahová hidegen, ferde törésben hat el a felvilágosodott civilizáció fényugara s vadon tenyészik a „moral insanity“ penészvirága. Van bennük valami a modern ember nagyravágásából, érvényesülésre való törekvésből és a dűvad könnyen kitörő vesszett-

ségéből. Mind ismerjük őket, a boldogtalan kivereteket, sőt némi tekintetben felünk is tőlük. Félünk veszedelmes szívósságuktól, melylyel ők is részt követelnek maguknak az életből, félünk attól a ravasz, mindennel megalkuvó életmestérségtől, mely a kellő pillanatban mindig a kezükbe adja a mentő szalmaszálát s borzadunk a némán összeszorított ajkaktól, melyek néha hangosan kiáltják felénk a vádat, hogy kirekesztettük őket a magunk aklából. A korszellem hulladék eszméivel pótolta elemi műveltséget a tulsúlyban levő öserő és barbár szenvedély dominálja, melynek pszichikai visszahatása az agy önkényes működését s a jellem kivívó sajátzerűségét szűli. Az ének egyoldalú felismeréséből származó nyers önérték, mely a maga individualitását kizárólagosnak tekinti, nem tűr meg semmi támadást s a könnyen lobbanó igazságérzet a jogtalannak vélt megbántásra egy közös lélektani jelenségben jut kifejezésre: a megtorlás eszméjében.

A módosi gyilkosság sok társadalmi és lélektani kérdést rejt magában s most, hogy a vizsgálat a befejezés stádiumához közeledik, körülbelül ebben a világításban látjuk Radoszav Vazul alakját. Védekezése arra irányul ugyan, hogy a bírói figyelmet a pusztá emberölés hipotézisében koncentrálja, de a nyomozás evvel szemben a legapróbb részletek felderítésére törekedik. Annyi azonban már most is kétségtelen, hogy a februári tárgyalás szertföltött kényes mederben fog folyni s a vád és védelem előreláthatólag kemény harcot fog egymással vívni a kérdés eldöntésében, melynek keretéből érdekesen emelkedik ki a problema: az öseberi természet primair jelenségeinek szertelen együttműködése a haladott intellektualitással. — i.

* A forspont. Elküldte a község bírója a kisbíró Zsebelyán Juonhoz, hogy fogjon be gyorsan, mert „forspontba“ kell menni a főállatorvosnak. Zsebelyán azt felelte a kisbírónak, hogy biz ő egy tapodtat se megy. A kisbíró erre azzal replikázott, hogy „muszaj“. No hát megmutatom én, hogy nem muszaj és ezzel úgy teremtette nyakon a kisbíró, hogy még hetek múlva is zugott tőle a füle. Hatóság elleni erőszak vétségével állott ma törvényt Zsebelyán a nagybeeskereki kir. törvényszék előtt, aki elég bátor volt megmutatni, hogy azért sem megy fuvarba, mert a bíró parancsolja. A kisbíróra applikált pofonért Zsebelyán két napi togházat kapott s nyomban hozzá is fogott a leüléséhez.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése november 22-én.

Budapest, nov. 22. (A „Torontál“ ered. távirata.) A képviselőház mai ülésében az elnök bejelentette, hogy az osztályok és bizottságok kellőképpen megalkotódtak. Ezután

Fischer Sándor, a vizitgyi bizottság előadója tette meg jelentését a közhasználatu öntöző csatornákról szóló törvényjavaslatról, amelyet elfogadásra ajánl.

A wallseei keresztelő.

Budapest, nov. 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Wallsee-ből táviratozzák, hogy az ujszülött főhercegnőt ő felsége jelenlétében ma délelőtt megkeresztelték

A szent-év bezárása.

Budapest, nov. 22. (A „Torontál“ eredeti táv.) Rómából jelentik: Meg van határozva, hogy a szent-év bezárása december 24. én fog végbemenni. Ebből az alkalomból nagy zárandoklatot rendeznek a világ minden részéből, úgy hogy száz-ezer zárandok részvételére számítanak, akik a szent kapu bezárásánál ott lesznek. Az angol zárandokokat Vaughan bibornok vezeti, aki egy rendkívül nagy értékű arany kelyhet fog átadni a pápának, aki 1901. január elsején ezzel fogja celebrálni az új század első miséjét.

Papp Béla kivégzése.

Budapest, nov. 22. (A „Torontál“ ered. távirata.) Szathmárról sürgönyzik: Papp Bélát ma reggel hét órakor csunya esős időben kivégezték. Az aktus megkezdése után a jelen volt törvényszéki és fogházorvos hat perc múlva konstataáltak a beállott halált. Papp Béla igen nyugodtnak mutatta magát, midőn hat szuronyos börtönőr lekísérte a szűk fogház udvarra, ahol a bitófánál már várakoztak Bali Mihály és segédei. A kiküldött törvényszéki bíró még egyszer fölolvasta a kuria ítéletének rendelkező részét s ezután átadta a kir. ügyésznek, ez meg a hóhérnak. Minden külső izgalom nélkül maga lépett a számolyra, ellenkezés nélkül hagyta lábait, kezeit összekötöztetni; Bali Mihály a nyakára illesztette a hurkot, a segédek kirántották alóla a számolyt s Papp Béla ólomszínű arccal függött a bitón. A justifikációt egy zászlóalj katonaságból és esendőri különítményből alkotott négyeszőg vette körül, amelyen belül a hivatalos egyéniségek és a jeggyel bíró közönség foglalt helyet. A kivégzett holttestét felboncolása után kiadják családnak, amely gondskodott eltakarításáról. A delikvens az utolsó éjjel nyugodtan töltötte. Cinizmus elhagyta s éjtél tájban maga kérte a kirendelt ref. lelkészt néhány ima és könyörgés elmondására, amelynek végzetével magához vette utolsó utjára az Ur vacsoráját.

Krüger Európában.

Budapest, nov. 22. (A „Torontál“ ered. távirata.) Marseille-ből sürgönyzik: Krüger elnök ma délelőtt a „Geldermann“ hollandi gőzösön ideérkezett s a kikötőben fogadta a transwaali bizottságot, melylyel hosszasan konferált a hajón.

Ciklon.

Budapest, nov. 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) New-Yorkból jelenti kábelsürgöny, hogy a mexikói öböl mentén tegnap nagy ciklon pusztított. Tenessee államban a fél várost eltörülte a föld színéről s mintegy 50 embert megölt. Columbiában 15 fehér embert és 22 négeret ölt meg a ciklon.

Forrongás Columbiában.

Budapest, nov. 22. (A „Torontál“ eredeti táv.) Washingtonból jelentik: Itteni kormánykörökben a columbiai forradalom egyre nagyobb nyugtalanságot kelt. Victoriából hadihajót küldtek ki az elkobzott angol hadihajó ügyének rendezése végett.

Budapesti gabonátözsde.

Budapest, 1900. november 22.

A készarúület hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilo	50 kilogr. ára		50 kilogr. ára	
		kor-45	kor-42	kor-45	kor-42
Básági	76	7.20	7.30	80	0.—
Tiszavidéki	76	7.15	7.30	80	7.80
Pestvidéki	76	7.05	7.20	80	7.50
Bácskai	76	7.25	7.85	80	0.—

Reze	uj	elsőrendű	kilo	
			70-72	6.70
Árpa	„	másodrendű	—	6.60
„	„	takarmány	60-62	5.75
„	„	égetni való	62-64	5.60
„	„	sőrfőzésre való	64-66	0.—
Zab	„	—	39-41	5.60
Tengeri	„	básági	—	0.—
„	„	másnemű	—	0.—

Határidő-üzlet.

Budapest, nov. 22. (A nagybeeskereki Lloyd-társulat távirata.) Kielégítő kínálat mellett, a malmok tartózkodó magatartása következtében, gyöngye vételekdv. lányszat lanyha, az árak változatlanok. A mai határidőüzlet jegyzései:

Buza 1901. apr.	7.57—7.58
Rozs nov. végére	7.23—7.24
Zab „ „	5.59—5.60
Tengeri 1901. máj.	5.03—5.04

VÁROSI SZÍNHÁZ

Nagybecskerek, csütörtök, 1900. november 22-én:

A kis alamuszi.

Vig operette 3 felvonásban. Irta és zenéjét szerzte: ifj. Bokor József.

Személyek:

De Chateaux Renard vicomte	Revitzky Etel
Saint Rémy marquis	Baranyai Ferenc
De la Tremoile lovag	Falussy István
Mervilleux Roland báró	Juhay József
Mac Donald, amerikai ültetvényes	Tábori Emil
Sarah, neje	Berczik Margit
Mary, ennek huga	Lévay Margit
Tom, Mac Donald unokaöccse	Heltay Jenő
Prefét	Palotay Gyula
Reitentes, rendőrkapitány	Miklóssy Gábor
Juliette, szobaleány	Erdélyi Cornélia

Pincérek, fűrdővendégek, rendőrök. Történi: Nizzában, délről másnap délig. Idő: a 18-ik század vége.

Kezdeté este pont 1/8 órakor.

Holnap, pénteken, november hó 23-án:

A piros bugyellaris

Csepregy Ferenc kiváló népszínműve.

Kishirdetések.

Egy szó ára 4 fillér.

Nagyobb elegáns függőlámpa megvetelre kerestetik. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéremek. 647 x

Kerestetik nőtlen fiatal ember kisebb tejjazdasághoz és egyéb gazdasági teendőkhöz. Gazdasági iskolai bizonyítvány nem okvetlen szükséges, csak néhány évi gyakorlat kívánatik. Ajánlatok igények megjelölésével Tarnai Bertalan Apostag, Pestmegye, küldendők. 695

Nyulakat. friss lövésűeket, a legmagasabb napi ár mellett vesz Klinger L. baromfi-kereskedő Szegeden, Alsó-Tiszapart 5. sz. (a Backgőzmalom mellett). 3-7

Szülők figyelmébe! Igen jutányosan alapos oktatást adok előkelő családbeli gyermekeknek **hétérdűjátékban, francia és német nyelvben.** Meghívásokat kérek a Torontál-i szerkesztőséghez címezni **Balaton Gusztav,** okl. jegyző, tanfolyamhallgató. 449

Gyümölcsfak és díszfák Weber Károly csődtömégének faiskolájából Bekásmegyeren, Budapest mellett, darabonként kiválasztva 10 krajcárjával eladatnak. Árjegyzék ingyen. 609

Jól jövedelmező és állandó állást kaphatnak intelligens, erélyes urak egy előkelő, népszerű intézetnél. Havonként 200-300 kor jövedelem is elérhető. Jelentkezni lehet Budapest, IV. Váci-utca 34. sz. I. em. 5. Vidékről levélben is. 674

Szülődjványok, európai gyökerek és sima szülővesszők kaphatók nagy mennyiségben Berényi Jenőnél, Zalaszentgróton. 646

Nevelőt vagy nevelőnőt keresek három gyermekemhez az elemiekre. Lehetőleg kívánatos a katolikus vallás és a német nyelv, zongora bírása. Bizonyítványok az igények megírásával kéremek Reviczky Imréhez, Bánóc, Zemplénn. 708

32852/1900. szám III. osztály.

Magy. kir. Államvasutak. Üzletvezetőség Szegeden.

Pályázati hirdetés.

Temesvár-Józsefváros állomásunkon megüresedő pályaudvari vendéglő bérletére ezennel nyilvános pályázat hirdettetik. A bérlet 1901. évi május hó 1-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított három éven át, vagyis 1904. évi április hó 30. ig. Bérletnek következő helyiségek bocsátatnak rendelkezésére, u. m. 3 lak-, 3 cselédszoba, 2 éleškamra, 2 árnyékszék, 2 konyha, 1 edénykamra, 1 mosogató, 1 mosókonyha, 1 mángorló, 7 pince, 2 padlás és 1 jégverem.

Az üzem céljaira átengedtetik az I. II. és III. ik osztályú étterem és a fedett perron egy része.

Az egy koronás bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak fent kiirt Temesvár-Józsefváros állomása pályaudvarán levő vendéglő üzletére“ felirattal ellátott, lepecsételt borítékba zárt, nemkülönböztetett okmányokkal felszerelt ajánlatok 1900. évi december hó 5. én déli 12 óráig az a ürti üzletvezetőség általános osztálya főnökénél (üzletvezetőségi palota, I. emelet, 21. sz. ajtó) vagy személyesen vagy kir. posta útján benyújtandók.

Bánatpénz fejében a bérletre 800, azaz nyolcszáz korona készpénzben vagy áll. mi letétre alkalmas értékpapirokban a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1900. évi december hó 4. én déli 12 óráig vagy személyesen letendő vagy kir. posta útján beküldendő.

Az értékpapirok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régiebb, a névértékét meg nem haladó napi árfolyamnak 90% szerinti értékben számíttatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizettetik. Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlítendő ugyan, de a letétről nyert elismervény nem csatolandó.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (II. em. 17. szám) a hivata-

los órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételezteti, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják. A fentebbi feltételektől eltérő vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyet táviratilag tételnek s végül olyanok, melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tétel, figyelembe vétetni nem fognak. Az ajánlatok között a választás a bérösszegre való tekintet nélkül szabaddon történik.

Szeged, 1900. november hóban.

Az üzletvezetőség

(Utánnymás nem díjazatik.)

Torontálvármegye közigazgatási bizottsága.

5912. közig. biz. szám 1900.

983-33

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszterium f. évi 75314/1900. szám alatt kelt magas rendeletével a Zombolyán létesítendő lecsapolási munkálatok céljára Zsombolya község határában elfoglalt földterületekre nézve a kisajátítási eljárást elrendelvé, a tárgyalás folyó évi december hó 18. án d. e 9 órakor Zsombolya községében a község-házánál fog megtartatni.

Felhivatnak tehát az érdekelte felek, hogy fenti időre kitűzött tárgyaláson annál inkább megjelenjenek, minthogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekelte felek közül senki sem jelenik meg.

A kisajátítási tervrajz és összeírás Zsombolya község-házánál 15 napi közzemlére kitétetett.

Kelt Nagybecskereken, 1900. november hó 12-én.

Torontálvármegye közigazgatási bizottsága.

Rónay Jenő,

főispán.

H A J Ó
KÁVÉT
akar inni, rendeljen a
FIUMEI
KÁVÉBEHOZATALI TÁRSASÁG-TÓL
FIUMÉBÓL

4 1/2 kg. New Cuba	finom tiszta	6 75 frt
" " Manilla	zamatos, erős	6 75 "
" " Hodeida Mocca	pompás ízű	7 42 "
" " Soerabaja	legfin. aromatikus	8 55 "
" " Cuba, Ceylon, Menado	Kitűnő keverék (külön-külön csomagolva)	7 42 "

A kávéhoz csomagolható:
1/4 kg.
Imperial-thea 1 frt 60 kr.
Minden elvámolva és bérmentve utánvétellel.

Arlap ingyen
és bérmentve.

978-103

8570/1900. polg. szám.

984-33

Hirdetmény.

A Temes-bégavölgyi vízszabályozó társulatnak Vég Szt.-Mihály község elleni kisajátítási ügyében a kártalanítási eljárás megkezdésére Vég Szt.-Mihály községében határnapul 1900. évi december hó 6. napját tűzte ki a pancsovai kir. törvényszék, mely határnapra az érdekelteket oly felhívással idéztetnek meg, hogy elmaradásuk a kártalanítás felett hozandó érdemleges határozatot nem gátolja. A kk. Gattajancz Joca, kk. Skumpia Milán, kk. Radivojev Toma, kk. Moh n Julianna, Pakurar Péter várományosai, kk. Pakurar Mita, néh Gerbov György hagyatéka, kk. Stancsul Péter, Vikentie és Szolomia, néh. Tomics Vikentie hagyatéka, Erdelján Nikola és várományosai, kk. Ádám Julianna, kk. Stancsul Péter és Vikentie, Jankov Gligor árvatómege, kk. Dosdja Szimeon, kk. Valján Demeter, kk. Valján Mária és kk. Valján Magdaléna, kk. Vakar Gyorgye, kk. Avram Draginja, kk. Marina Dragutin és Szimeon, kk. Pauscher Iia és Pauscher Jásza, kk. Pauscher Persza, Mária és Uljana vég-szt.-mihályi lakosok részére ügygondnokul dr. Korsós Elemér alibunári ügyvéd neveztetett ki, a tárgyalás vezetésére pedig Scholmátschi Adolf kir. törvényszéki bíró neveztetett ki.

Pancsován, 1900. november hó 14-én.

Vozáry s. k.

(P. H.)

elnök.

150901/900. sz.

M. kir. Államvasutak.

Pályázati hirdetés.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a mozdonyvezetői, fűtői és kocsirendezői személyzet részére az 1901-1905. években szükséges teli rubák szállítására nyilvános pályázatot hirdet.

A megközelítő öt évi szükséglet a következő:

- 2700 darab posztó-kabát bundabéléssel;
 - 4000 darab posztó-kabát szövetbéléssel;
 - 5000 darab magyar szabású posztó nadrág.
- A ruhák készítéséhez szükséges posztót és bélés szövetet az államvasutak igazgatósága fogja a vállalkozónak átadni.

Az ajánlatok 1900. évi december 6. áig terjesztendők be, a bánatpénzek pedig 1900. évi december 5. éig küldendők be.

A pályázati feltételeket tartalmazó „Ajánlati felhívás“, az általános szállítási feltételek, valamint az egyenrubák szállítására vonatkozó különleges feltételek a m. kir. államvasutak igazgatósága anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál Budapesten (Andrássy-ut 73. sz. II. emelet 43. ajtó), ugyszintén minden üzletvezetőségnél megtekinthetők.

A pályázati feltételeket tartalmazó „Ajánlati felhívás“ a fentebb említett anyag és leltárbeszerzési szakosztály szolgáltatja ki díjtalanul, esetleg küldi meg posta útján.

Az általános és különleges szállítási feltételeket a m. kir. államvasutak nyomtatványtára Budapesten (Andrássy-ut 75. sz.) szolgáltatja ki 50, illetve 30 fillérért, mely összeg posta útján is megküldhető. Utóbbi ese ten 20 fillér postaköltség is beküldendő.

Budapest, 1900. november hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnymás nem díjazatik.)

Elsőrendű tűzifa.

Valódi porosz **SZALON-KŐSZÉN**
a Wildensteinsegen-Richterhof-főle bányákból.

Legjobb LÉGSZESZ-KOAKS.

Kaphatók:
KURLÄNDER IMRE
fakereskedőnél

934-50.11

a Kurländer-udvarban, Gizella-part 2766. sz. — Telefon 89. sz.
Továbbá a fatelepen, Korona-utca 585/11. — Telefon 35. sz.

A KURLÄNDER UDVARBAN néhány modern stíiu üzlethelyiség kiadó.